

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jana Vyklického a JUDr. Jaroslava Vlašína, v právní věci žalobce: **BRNOMETAL, s. r. o.**, se sídlem Brno, Čechyňská 367/25, zastoupená JUDr. Milanem Zábržem, advokátem se sídlem Brno, Veveří 486/57, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Brno, Žerotínovo náměstí 3, za účasti osob zúčastněných na řízení **I) DAXTO media s. r. o.**, se sídlem Brno, Řeznická 367/1, a **II) Ing. L. Y.**, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 25. 7. 2017, č. j. 29 A 122/2017 – 92, o návrhu na vydání předběžného opatření,

t a k t o :

Žalovaný **j e p o v i n e n** zdržet se zásahů do reklamních zařízení žalobce RZ 03 a RZ 04 umístěných na pozemcích parc. č. X a X v katastrálním území Š., obec Brno, a to jejich odstraňování či likvidace.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 25. 7. 2017, č. j. 29 A 122/2017 – 92, kterým byla zamítnuta jeho žaloba na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu podle § 82 a násl. soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Nezákonný zásah podle stěžovatele spočívá ve výzvě žalovaného ze dne 4. 5. 2017, č. j. JMK 64951/2017, sp. zn. S-JMK 63242/2017 OD, kterou mu žalovaný udělil pokyn k odstranění dvou oboustranných reklamních zařízení, umístěných na pozemcích parc. č. X a X v k. ú. Š., obec Brno, v silničním ochranném pásmu silnice I/52 „Brno – Rajhrad“, ulice Heršpická (dále jen „reklamní zařízení“).

[2] Stěžovatel v kasační stížnosti současně navrhl, aby Nejvyšší správní soud vydal ve věci předběžné opatření, jímž by žalovanému uložil zdržet se zásahů do předmětných reklamních zařízení, a to zejména jejich zakrývání, odstraňování či likvidace. Svůj návrh odůvodnil obavou, že v případě nevyhovění výzvě k odstranění reklamních zařízení žalovaný v souladu s § 31 odst. 9 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pozemních komunikacích“), přistoupí k zakrytí reklamních zařízení a následně zajistí jejich odstranění a likvidaci na náklady stěžovatele. Tím by stěžovateli mohla vzniknout „nemalá škoda“, neboť reklamní zařízení

byla pořízena za „částku přesahující 1 milion Kč“ (pozn. stěžovatel ke kasační stížnosti doložil cenovou nabídku týkající se reklamních zařízení). Rovněž poukázal na výsledky svého hospodaření za běžnou činnost za roky 2015 (- 43.000 Kč), 2014 (2.700.000 Kč) a 2013 (- 2.595.000 Kč), přičemž zmínil, že jeho hlavní činností je reklama, marketing a nakládání s odpady. V této souvislosti odkázal na účetní závěrky za roky 2013, 2014 a 2015 založené ve sbírce listin u Obchodního rejstříku. Hodnota reklamních zařízení tak tvoří nemalou část jeho majetku a jejich odstranění může značně ohrozit samotnou existenci stěžovatele. Stěžovatel zdůraznil, že zakrytí, odstranění a likvidace reklamních zařízení by mělo nevratný charakter.

[3] S ohledem na veřejný zájem, jehož se nyní řízení dotýká, tedy zajištění bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích, a s tím související ochranu života a zdraví osob, se zdejší soud obrátil ve smyslu § 38 odst. 2 s. ř. s. na žalovaného s výzvou k vyjádření se k podanému návrhu.

[4] Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že nesouhlasí s přiznáním „odkladného účinku žalobě“ (zjevně však argumentuje k předběžnému opatření), s tím, že předně namítl, že nyní stěžovatel hovoří o pořizovací ceně reklamních zařízení ve výši přesahující 1 milion Kč, ačkoliv v žalobě uvádí „částku téměř se dotýkající 1 milion Kč“. S ohledem na výsledky běžného hospodaření stěžovatele za roky 2013, 2014 a 2015 poznamenal, že podnikání se ztrátou je věcí úvahy stěžovatele. Účetní závěrky z uvedených let však uvádějí „ve výkazu zisku a ztráty jiné výsledky hospodaření, než stěžovatel soudu prezentuje“. Podle žalovaného stěžovatel dále nespecifikoval újmu, která by mu vznikla zakrytím reklamních zařízení, ač i toto v předběžném opatření namítá. Zakrytí reklamních ploch přitom rozhodně není nevratné, což podle zkušeností žalovaného konečně platí i pro jejich odstranění. Pokud by přitom odstranění provedl sám stěžovatel, zůstane mu zařízení a tudíž i vlastní kapitál. Závěrem žalovaný uvedl, že zařízení jsou potenciálním rizikem provozu na pozemních komunikacích, neboť odpoutávají pozornost řidičů, což může vést k dopravním nehodám s vážnými následky. Je tak dán veřejný zájem minimálně na zakrytí reklamních zařízení.

[5] Osoba zúčastněná na řízení I) ve vyjádření k návrhu na předběžné opatření uvedla, že s ním zásadně souhlasí, neboť odstranění reklamního zařízení z pozemku par. č. 1695/9 v k. ú. Štýřice, by mělo dopad i na její aktiva, kdy pronajímá pozemek pro reklamní zařízení stěžovateli, z čehož jí plyne pravidelný příjem. Vydání předběžného opatření považuje za jediné možné řešení situace, neboť se domnívá, že žalovaný skutečně nepostupoval v souladu se zákonem, přičemž proti jeho úkonu není žádné jiné obrany. Osoba zúčastněná na řízení II) se k návrhu stěžovatele na předběžné opatření nevyjádřila.

[6] Nejvyšší správní soud považuje návrh stěžovatele za důvodný v rozsahu vyplývajícím z výroku tohoto usnesení.

[7] Ustanovení § 38 odst. 1 s. ř. s. uvádí, že „[b]yl-li podán návrh na zahájení řízení a je potřeba zatímne upravit poměry účastníků pro brozící vážnou újmu, může usnesením soud na návrh předběžným opatřením účastníkům uložit něco vykonat, něčeho se zdržet nebo něco snášet. Ze stejných důvodů může soud uložit takovou povinnost i třetí osobě, lze-li to po ní spravedlivě žádat.“

pokračování

[8] Z citovaného ustanovení vyplývá, že smyslem a účelem institutu předběžného opatření je zatímni úprava poměrů účastníků, a to ve výjimečných případech, kdy v důsledku postupu správních orgánů hrozí účastníku pokračováním dosavadního stavu věcí nebo naopak jejich změnou vážná újma, tj. je-li vzhledem k okolnostem případu pravděpodobné, že taková újma nastane.

[9] Zmíněná „vážná újma“ ve smyslu § 38 s. ř. s. představuje neurčitý právní pojem. Není proto možné zcela jednoznačně stanovit, co vždy závažnou újmou je a co jí naopak nemůže být. Lze nicméně vyjít ze skutečnosti, že se musí jednat o vážný zásah do práv a povinností účastníka soudního řízení, jehož důsledky jsou pro něho natolik závažné a způsobí trvale porušit jeho zájmy, že po něm nelze žádat, aby jej minimálně do doby rozhodnutí správního soudu o jeho žalobě snášel.

[10] K otázce vážné újmy se Nejvyšší správní soud ve své rozhodovací činnosti již vyjádřil například v usnesení ze dne 24. 5. 2006, č. j. Na 112/2006 – 37 (všechna rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz), kde uvedl, že „vážnou újmou je nutno zejména rozumět takový zásah do právní sféry účastníka (resp. pokyn či donucení s obdobnými důsledky), který – v případě, že by byl v řízení ve věci samé shledán sám o sobě nezákonným či shledán součástí nezákonného komplexnějšího postupu správního orgánu – představuje natolik zásadní narušení této jeho sféry, že po účastníkovi nelze spravedlivě požadovat, aby jej, byť dočasně, snášel. Vážnou újmou tedy budou zejména intenzivní zásahy do intimní sféry navrhovatele, do jeho vlastnických práv či do jiných jeho subjektivních práv, zejména těch, která mají povahu práv ústavně zaručených.“

[11] Nejvyšší správní soud tedy nejprve zvažoval, zda stěžovatel prokázal hrozbu „vážné újmy“. V tomto kontextu zdejšímu soudu předložil cenovou nabídku týkající se předmětných reklamních zařízení, z níž vyplývá, že cena jednoho zařízení dosahuje částky 564.000 Kč (výstavba reklamního panelu), plus 64.100 Kč (osvětlení), celkově tedy 628.100 Kč. Zařízení jsou přitom dvě, tedy jde o částku 1.256.200 Kč bez DPH. Na pozadí této listiny je tak bezpředmětná polemika žalovaného o nepřesném slovním vyjádření cen reklamních zařízení stěžovatelem v žalobě, v porovnání s kasační stížností (viz vyjádření žalovaného výše). Nejvyšší správní soud má za to, že ztrátu takto hodnotného majetku (v případě fyzického odstranění obou zařízení) je vzhledem k ročnímu hospodářskému výsledku stěžovatele možné považovat za vážnou újmu. Zdejší soud přitom neshledal rozpornost stěžovatelem tvrzených údajů o výsledcích jeho hospodaření, s obsahem účetních závěrek, které ve svém vyjádření naznačoval žalovaný. Zdejšímu soudu dále neušlo, že součástí spisu krajského soudu jsou nájemní smlouvy uzavřené stěžovatelem k reklamním plochám na předmětných reklamních zařízeních, které po zbývající dobu jejich platnosti mají stěžovateli vynést 273.300 Kč bez DPH (pozn. počítáno nájemné od října 2017 dále).

[12] V souhrnu uvedeného dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že stěžovatel v zásadě prokázal dostatečně intenzivní potřebu zatímně upravit jeho poměry jako prevenci hrozící vážné újmy, ve smyslu zásadního zásahu do jeho majetkových poměrů. Rozhodnutí o předběžném opatření je rozhodnutím předběžné a procesní povahy, jehož účelem je, jak již shora naznačeno, zajistit, aby rozhodnutí soudu ve věci samé mohlo mít reálně účinky na právní poměry účastníků, tím, že se dočasně *zabrání intenzivním zásahům do jejich*

právní sféry. Pojem „*vážné újmy*“ je přitom nutno vykládat relativně autonomně a izolovaně od předběžného posuzování budoucí úspěšnosti navrhovatele předběžného opatření v řízení ve věci samé. Listiny předložené stěžovatelem, respektive obsažené ve spise krajského soudu, dokládají riziko vážné újmy, jež stěžovateli v případě odstranění reklamních zařízení a jejich likvidace hrozí. Z účetních závěrek dostupných ve veřejném rejstříku je přitom zřejmé, že majetková újma, jak byla kvantifikována shora, by v případě svého naplnění pro stěžovatele představovala citelný zásah do jeho majetkové sféry, jakkoliv ne likvidační, jak stěžovatel naznačuje. Stejný závěr ovšem nelze vyslovit ve vztahu k pouhému zakrytí reklamních ploch, neboť v tomto případě se o nevratný krok z povahy věci jednat nemůže a případná ztráta příjmů z nerealizovaného pronájmu reklamních ploch nemůže zásadním způsobem atakovat majetkovou sféru stěžovatele.

[13] Žalovaný proti návrhu na předběžné opatření argumentoval potencionálním ohrožením provozu na pozemních komunikacích, a to zejména odpoutáváním pozornosti řidičů, kteří v okolí předmětných reklamních zařízení, umístěných v prostoru křižovatky ulic Jihlavská a Heršpická, provádějí „*manévry*“, jako je změna rychlosti, jízdního pruhu, či dávání přednosti v jízdě. Jakkoliv zdejší soud nijak nezpochybňuje veřejný zájem na bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích, nelze nevidět, že žalovaný zůstal ve své argumentaci na zcela obecné a teoretické rovině. Jde tedy o argumentaci zjevně nedostatečnou, která není způsobilá vyvážit zcela konkrétní a reálnou (vážnou) újmu, která stěžovateli hrozí v případě odstranění a likvidace jeho reklamních zařízení. Nejvyšší správní soud proto z výše uvedených důvodů návrhu na předběžné opatření v rozsahu uvedeném ve výroku tohoto usnesení vyhověl.

[14] Závěrem zdejší soud připomíná, že podle § 38 odst. 4 s. ř. s. může soud rozhodnutí o předběžném opatření zrušit nebo změnit, *změní-li se poměry*, a to i bez návrhu. Předběžné opatření přitom zaniká nejpozději dnem, kdy se rozhodnutí soudu, jímž se řízení končí, stalo vykonatelným.

[15] O nákladech řízení o předběžném opatření rozhodne Nejvyšší správní soud v rámci rozhodnutí o nákladech řízení o kasační stížnosti (§ 61 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. října 2017

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu